



ערב שבת קודש פרשת ויגש
ו' כסלו ה'תשע"ו **שנת הקהל**
חדר מנחם חב"ד - מוסקבה

החילול

Солдат



סודות מאוצד הספרים

הרב ברוך גורין בדאיון מיוחד

Как достигнуть истинной радости? Стр. 15

אזכני, יהודי, ואוצאתי

את מה שלמדו לפני 22 שנה על עגלה ערופה, אבל היה ברור לו שהשליח הכי מתאים למצרים המתעבת, מכרח להיות חסיד שישיב בהתנעדות האחרונה ובמשך עשרים השנים האחרונות, עקב בצינתנות אחרי כל הוראה מנשיא הדור, מבין מה עכשו עומד על הפרק, ומה נדרש דוקא בימים אלו..

יוסף עם כל מעלותיו, נשאר עם נושאים שהיו הכי חשובים אבל לפני עשרות שנים, הוא לא יוכל להבוער את הארץ כראון המשלח כיום!



הרבי מבאר זאת לעמק. יוסף עלה לגדלה על ידי המצרים, הכח שלו במצרים קשור במטה ולכן נשאר שני לפרעה. יהודה לעמת זאת קבל את השליחות מהמשלח - מיעקב, הוא היחיד שיכול לגשת אל מצרים כמו בעל בית אמתי, "אזרח מספר 1" שמכין לבוורא העולם דירה של נחת, של תורה.

גם בה' טבת, כאשר היו צריכים שגוי יחליט מה דינם של ספרי הקדש של ליובאוויטש, הגישה של הרבי היתה, להגיד לשופטים את הטענה הכי רוחנית שיש, כי גם הוא כמו יהודה, יהודי שעומד מול כל העולם ואומר לו מה עליו לעשות, וכך אכן עשו השופטים הגויים - וכמו שכלם יודעים - "דידן (הספרים שלנו) נצח" - הרע נעלם!

גם אנו, בכל גיל, צריכים ללמד שוב ושוב את ההוראות האחרונות שנתנו לנו הרבי, לחיות אתן בבית ובחוץ, וכך נחזיר בכל המעשים והמבצעים את השליחות האחרונה שהטיל עלינו אבינו רוענו, נשיא דורנו: להכין את העולם כולו לגאולה האמתית והשלימה!

שלוש לכם תלמידים יקרים!
בפרשתנו, מספרת התורה שיעקב שמח מאד לשמע את הבשורה שיוסף עוד חי, ועוד יותר שמח לראות שיוסף לא שכח את התורה שלמדו יחד, (שלא שלח יוסף לאביו "עגלות" כדי להזכיר לו על "מצות עגלה ערופה" שלמדו עליה בימים הטובים). באשר רב שלח יעקב את בנו יהודה לרוץ למצרים הטמאה ולהכין 'שיכון חב"ד' לכל המשפחה. יהודה יקים שם "חדר" לקטנים ו"ישיבה" לבוגרים, וכמובן בית כנסת שבו יתפללו ויצאו ממנו במעשים טובים. יהודה, כפי שרואים בתחלת הפרשה, לא מפחד משום דבר, הוא יודע להשיג כל מטרה אפילו בארץ זרה..

אך על זה בדיק שאלו חסידים, מדוע שלח יעקב דוקא את יהודה, הרי יש לו את יוסף?

יוסף מכיר את השפה, את החקים, יש לו קשרים ואנשים שיעזרו לו, הוא חי במקום ויודע איך להזיז את העניינים, והכי חשוב: הוא "המשנה למלך" ונדאי שבשבילו זו תהיה משימה קלה ופשוטה!

יהודה לעמת זאת, ממש לא קשור לכללים של העולם, הוא הרי הסביר ליוסף שאם לא יקבל את מבוקשו, יהפך את מצרים.. מה שמראה שהקמת מרכז קהלתי יהודי על ידי יהודה ב"ג'קוב-שן" (ג'קובקה של מצרים...), עלולה לגרר תקריות דיפלומטיות..

ואם כן, מדוע שלח יעקב את יהודה ולא בקש שיוסף יכין את המקום גם מבחינה רוחנית?

ההסבר הפשוט שמצאו לך החסידים, הוא: יעקב ראה (וזה אכן גרם לו נחת) שיוסף זוכר

שוקי הוריד את הספר מהמדף. הוא התישב על הספה ושקע בקריאה. ואז הם הופיעו. סוס אביר עצר בצניפה ממשוכת, לא, בעצם שני סוסים. הם סוחבים אחריהם כרפדה מהדרת. מי יושב שם? בטח הגביר של העירה. הנה הוא, פניו מרשנות ולחיו סמוקות, הררי השמן מכוסים בחליפות יוקרתיות ועניבת פפיון אדמה, לידו הוא לובש כפפות לבנות מבר משי שיובא מסין. יתכן גם ששחורות דוקא, ושהם מיצור מקומי, אך משבח מאד.

הכרפדה מתנהלת לאטה ברחובות האפולוויים, למעלה, במרומי קירות הבניינים הגבוהים, תלויים מנורות נפט גדולות, אלו שה'פנסאי' מרליק אותם עובר לחשכה. לא, בעצם אלו מנורות חשמל, המציאו כבר את החשמל לא? חלון גבוה, מקמר. אחד האורות הבוהקים בחשכת הליל. בתוך חדר קטן ופשוט, הוא יושב, מצחו הגבוה חרוש בקמטים. לראשו הוא חובש כפה גבוהה. עכשיו הכפה מתחלפת בכובע, זהו, כובע סקט מתאים מאד לדמות שכוז, הרבנה על גבי ספר עתיק יומין. הוא לומד בעיון, ומזמר נגון ישן.

לחדר נכנסת הרבנית. שבים לראשה. והיא קוראת לרב העיר לסעד את ארוחת הערב במטבחון הקטן. פת קבר ומים חמים. לא, בעצם לחם שחור, מעט שמן זית, וחלב חם. או אולי דיסה...?

אך מה זה, הרבנית קוראת בשמו? שוקי!!! שוקי!!!

אח... זו לא הרבנית, זו אמא הקוראת לו לארוחת הערב... שוקי סגר את הספר בחסר חשק בולט, וקם מן הספה. העולם הוא - גז ונעלם.

שוקי הוציא את הספר הגדול מן המדף. הפריכה צבעונית ומרתקת, מזמינה...

מלך מלך מלך

זמני השבת



כניסת השבת: 15:38

צאת השבת: 17:05

לעילוי נשמת הרה"ח ר' דוד ורעייתו רחל ריסא ע"ה חנוני

עיתון 'החייל' - עריכה: ר' שיעל'ה גרוס מערכת: ר' אבי גדו', ר' יוסף יצחק דלוין, ר' אפרים אלטשולער, הת' קלמן דלוין, הת' אוריה גרין, הת' נפתלי רייניץ, הת' מענדי בריל **עיצוב:** ר' אברם זקם

פניות, תגובות והערות ניתן לשלוח לכתובת: achayalru@gmail.com

חוסף והולך, ואור!

אם בָּכַל הַשָּׁנָה, 'חֲדָר חֲנוּחַס' רוֹחֵץ עֲצֵיָהּ וּבְעֵילוֹת, לְמַדּוּ וּמְבַלְבֵּלָהּ וְחִיּוּת חֲסִידוּת, בִּימֵי הַחֲנֻכָּה - 'חֲוֹסִיף וְהוֹלֵךְ' - עַל אַחַת מִבְּמֵהּ וּבְכֹהֵל. יְמֵים מְאִירִים עַל הוֹסְפָה בְּחִיּוּת חֲסִידוּת, וּבְלִמּוּד. סְבוּם יְמֵי הָאוֹר בְּכַתּוּב הַשְּׁנוֹת עַל 'חֲדָר חֲנוּחַס'.



תחרות עיצוב חנוכיות (כשרות ומקוריות) נערכה בכיתה ו' ובכיתה ב'

כיתה ו' מתוודעים עם המלמד ר' מנדי מרקוביץ בכיתו על התלמוד מנדי קאניץ

תלמידי כיתה ז' בהתוודעות עם המלמד ר' אברמי צקס ומנהל החדר ר' יוסי קאניץ



לכבוד 'זאת חנוכה' נערכו שיעורי חסידות מיוחדים לפני תפילת שחרית בבוקר, לכל הכיתות.

מגילת 'כח מיליא'

עיניו של שוקי בָּעָרוּ וְהוּא סָדַר אֶת נְשִׂימָתוֹ. "תָּן לִי עוֹד בְּמוֹ הַסֵּפֶר הַהוּא", קוֹלוֹ הִתְחַנֵּן, "אֲנִי רוֹצֵה, כָּל כֶּךָ רוֹצֵה לְטִיֵּל שׁוּב בְּרְחוּבוֹתֶיךָ הַעֲתִיקִים שֶׁל פָּרַג, לְדַמֵּן אֶת לְבוּשׁוֹ הַהָדוּר שֶׁל הַגִּבּוֹר וְאֶת כְּפָתוֹ שֶׁל הָרֵב, לְשׁוֹחֵחַ עִם הַיְלָדִים שִׁיחוֹת אֲרָבוֹת וּלְהַתְעַנֵּן בְּחִיָּהֶם! אֲנִי רוֹצֵה לְשִׁמֵּעַ צְהֻלוֹת סוֹסִים, לְטַפֵּס עַל מְצוּדוֹת, וּלְנַשֵּׂם אֶת אֹוִיר הַלַּיְלָה הַקָּרִיר! כָּל כֶּךָ רוֹצֵה..." וְהָאִידִשׁ רַק נָתַן בּוֹ מִבְּט צוֹנֵן וְאָמַר: "מְצַטְטֵר יְלָד. אֵין סְפָרִים בְּאֵלֶּה יוֹתֵר, רוֹצֵה קוֹמִיקָס?..."

מדוע אינם מחליפים בגדים במשך כל כך הרבה ימים, ומה אמא שלהם הייתה אומרת על כך. אך הם נעלמים במהירות ולא מופיעים שוב. שוקי דימה לשמע את צהלות הסוסים ואת קול צחצוח חרבות המלחמה, אך במקום זאת רק הציץ בו מתוך הספר סוס בעל עינים סוסיות במיוחד, ונתן בו מבט עצוב. הוא החזיר לו מבט, בנראה גם הוא עצוב, השב. הסתכל על השעון, חבל, נשאר עוד זמן רב עד שאמא תקרא לי לארוחת ערב...

*

הוא הגיע במרוצה לפתח הספרייה. האיש שמאחורי הדלפק היה משעמם מעט, אך אריב.

הוא מחכה לצלל שוב לתוך עולמות קסומים, ולפיכך מיטיב את ישיבתו על הספה הטובענית, ופותח את הספר.

מתוך הספר הציצה לעברו דמות מהיכת, מצירת. פריץ עתיר ממדים בעל שפם מסלסל שחיד ברשעות. הוא דמין אותו קצת אחרת, טוב לא נורא.

העלילה מתקדמת, הדמיות מתחלפות, ילדים גבורים חולפים לנגד עיניו במהירות מסחררת. כל אחד מהם פולט לעברו במה מלים, מקסימום משפט, וממשיך הלאה.

שוקי מבקש לעצור אותם לרגע, לשמע מה הם חושבים על המצב אליו נקלעו, ולשאל אותם

ספרי המהפכה

הוא עומד מאחורי אחת המהפכות הגדולות שקרו ברוסיה: מהפכת הספרים • הרב ברוך גורין עורך העיתון היהודי - רוסי הראשון, מנהל הוצאת ספרים "לחיים", ואוצר ספריית ליובאוויטש בשניחה מרתקת לרגל ה' טבת | אוריה ג'ורי



מדַרְשׁ בַּשִּׁפְהָ הַרוּסִית, מַה נֹאמֵר לוֹ? שְׂאִין לָנוּ צוֹרֵךְ בְּזֶה? שֶׁכָּאן בִּקְהֵלָה שְׁלָנוּ לֹא לְמַדּוֹ אֵת זֶה?" הוּא מִקְשָׁה.

מַה שְׁכֹּחַ, נְכוּן.

"הַמְטָרָה הֵיטָה לֹא לַעֲנוֹת עַל צְרִכֵי הַקְהֵלָה הַמְקוּמֵית אֲלָא עַל צוֹרֵךְ כְּלָלִי, וְכַמוֹכֵן הַפְצַת הַסְפָּרִים הִיא בְּהִתְאָם: שְׁלִישׁ מֵהַסְפָּרִים נִשְׁלָחִים לְאֻמְרִיקָה, שְׁלִישׁ נִשְׁלָחִים לְיִשְׂרָאֵל וְהֵיטֵר נִשְׁאָר כָּאן, לְאִזּוֹר שְׁלָנוּ וְלִקְהֵלוֹת שְׁלָנוּ. הַיּוֹם מְגִיעוֹת לָנוּ יְדִיעוֹת מִכָּל רִחְבֵי הָעוֹלָם, עַל שְׁלוֹחִים שְׁמַלְמְדִים בִּקְהֵלוֹת שְׁלָהֶם לִיהוּדִים דּוֹבְרֵי רוּסִית שְׁעוֹר בְּעֵינֵי יַעֲקֹב. כָּאן בְּמוֹסְקָבָה, מִתְקַיֵּם שְׁעוֹר בַּחֲסִידוֹת בְּסִפְרֵי "תּוֹרַת אֹר" וְ"דְרָךְ מְצוּתֵיךְ" שְׁאֵנְחָנוּ תַרְגֻּמָּנוּ הַמְהֵלֵךְ הַזֶּה שְׁנָה אֵת כָּל עוֹלָם הַיְהוּדִי - רוּסִי!

כִּיּוֹם, אֵנְחָנוּ לֹא מִסְתַּפְקִים רַק בְּסִפְרֵי הַקִּדְשׁ עֲצָמָם, אֲלָא מוֹצִיאִים גַּם סִפְרֵי יְלָדִים וְסִפְרֵי הַיְסוּטוֹרִיָּה וּמוֹרֶשֶׁת יְהוּדִית".

מַחִיל אֶל חֵיל

כְּשֶׁאֵנְחָנוּ מִבְּקָשִׁים לְשִׁמְעַ מַעַט עַל כַּמּוֹת הַסְפָּרִים שְׁעֲלֵיהֶם מְדַבֵּר, ר' בְּרוּךְ מְצַלִּיחַ לְהַפְתִּיעַ אוֹתָנוּ, כְּמוֹ בְּהִרְבֵּה פְּעָמִים בְּמַהֲלָךְ הַרְאִיוֹן עִם הָאָדָם שְׁעוֹמֵד מֵאַחֲרָי אַחַת הַמַּהֲפָכוֹת הַגְּדוֹלוֹת שְׁקָרוּ כָּאן.

חֲשַׁבְתֶּם שְׁעֵדִין מוֹצִיאִים רַק מִסְפָּר סְפָרִים בְּשִׁנָּה? שְׁעוֹבְדִים עַל כֶּךָ כַּמּוֹת אֲנָשִׁים בְּמִשְׁרָד קְטָן? תִּשְׁכַּחוּ מִזֶּה!

כִּיּוֹם, הוֹצֵאת הַסְפָּרִים עוֹמֵדָת עַל הַדְפָּסָה שֶׁל 100 סְפָרִים לְשִׁנָּה! כּוֹ, כּוֹ, מֵאָה סְפָרִים!

בְּרִחְבֵי הָעוֹלָם כְּלוּ יוֹשְׁבִים מֵאוֹת אֲנָשִׁים, כָּל אֶחָד עִם הַיְדֵעַ הַמֵּיחָד שֵׁישׁ לוֹ וּבִתְחוּם הַסְפָּצִיפִי שֶׁהוּא מִתְמַחֶה בּוֹ, אִם זֶה בְּלַמּוּד הַסְפָּר עֲצָמוֹ, הַתַּרְגוּם הַרְאִשׁוֹנִי, הַעֲרִיכָה הַלְשׁוֹנִית וְהַתּוֹרְנִית, עֵמוּד, עֲצוּב, וְהַדְפָּסָה, כָּל אֶחָד נִמְצָא בְּקִצָּה אַחֵר שֶׁל הָעוֹלָם

יְהוּדִי תוֹרְנִי נִרְחַב וּבְקִיאִים בַּשִּׁפְהָ הַרוּסִית, מֵאֻמְרִיקָה, יִשְׂרָאֵל וְכָאן מְרוּסְיָה, שֶׁחֵלּוּ לַעֲבֹד אֵט אֵט עַל תַּרְגוּם הַסְפָּרִים.

"בְּעֵינֵי הַזֶּה" הוּא מוֹסִיף, "כִּלְכְּנוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּאֲנָשֵׁי אֲקַדְמִיָּה שְׁבִקִיאִים בְּשִׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, אֲךָ לֹא זֶה הֵיטָה הַמְטָרָה. רְצִינוּ שְׁמַתְרַגְּמֵי הַסְפָּרִים יִהְיוּ יְהוּדִים תְּלִמְיָדֵי חֻכְמִים, שִׁיאֲמִינוּ בְּמַה שֶׁהֵם כּוֹתְבִים, וְלֹא רַק שִׁיבִינוּ אֵת זֶה. יֵשׁ מִכְתָּב שֶׁל הַרְבֵּי מְלַפְנֵי כַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, אֲזִי הַתְחִילוּ בְּתַרְגוּם אֲרוֹן הַסְפָּרִים הַיְהוּדִי לַשִּׁפְהָ הָאֲנְגְלִית, וְהַרְבֵּי רָצָה שְׁלֹא יִשְׁתַּמְשׁוּ בְּכַעֲלֵי יַדַע בַּשִּׁפְהָ בְּלִבָּד, אֲלָא בִּיהוּדִים יִרְאֵי שְׁמִים!".



מִי צָרִיךְ אֵת כָּל הַסְפָּרִים הַלָּלוּ?

"בְּהַתְחַלָּה בְּאֵמַת הֵיךְ קִשָּׁה, אֲפֹלוּ אֲנָשִׁים מְשֻׁלָּנוּ" חָשְׁבוּ שְׁזֶה שְׁגֵעוֹן... מִי בְּדִיּוּק יִלְמַד בְּסִפָּר "עֵין יַעֲקֹב" בְּרוּסִית? לְמִי זֶה מִיַּעֲד? אֲמָרוּ לָנוּ: תַּתְרַגְּמוּ אֵת הַחֲמֵשׁ, וְאוֹלֵי קִצַּת סְפָרֵי הַלֵּכָה וְהוֹי".

אִם חֲשַׁבְתֶּם שֶׁהַסְפִּיקוֹת הַלָּלוּ עֵמְדוּ בְּדִרְכּוֹ, כְּדֹאֵי שֶׁתְּחַשְׁבוּ שׁוּב. לֹא אִישׁ כֵּר' בְּרוּךְ יִרְתַּע מִמַּהֲמוֹרוֹת כְּשֶׁהַמְטָרָה לְנֶגֶד עֵינָיו. הַרְעִיוֹן הֵיךְ פְּרוֹיֶקְט מֵאִסִּיבֵי שֶׁל תַּרְגוּם כָּל סִפְרֵי הַיְהוּדוּת, הַחֵל מֵהַיְסוּדוֹת - תַּנ"ךְ וּמִשְׁנָה, וְכַמוֹכֵן סִפְרֵי הַלֵּכָה וְסִפְרֵי חֲסִידוֹת! "תִּתְאָרוּ לָכֶם שְׁמִיעֵי יְהוּדִי נִדַּח וּפְתֹאוֹם דּוֹרֵשׁ סִפָּר

בְּיָמִים הַסְמוּכִים לַחֲגוּם שֶׁל הַסְפָּרִים - יוֹם הַבְּהִיר ה' טַבַּת, אֵנְחָנוּ יוֹשְׁבִים לְשִׁיחָה עִם הַרְבֵּי בְּרוּךְ גּוֹרִין, אוֹצֵר סִפְרִית לְיוֹבֵאוֹוִיטְשׁ בְּמוֹסְקָבָה, וּמְנַהֵל הוֹצֵאת הַסְפָּרִים.

הוּא נִרְגָּשׁ. בְּיָמִים אֵלוּ מְצִינִים 24 שָׁנִים לְהוֹצֵאת הַגְּלִיוֹן הַרְאִשׁוֹן שֶׁל הָעֵתוֹן "לְחַיִּים", הָעֵתוֹן הַיְהוּדִי הַרְאִשׁוֹן שֶׁהִדְפֵּס בְּרוּסִית. הָעֵתוֹן הוֹפֵץ לִיהוּדִים בְּרוּסְיָה, וְשִׁמְשׁ כְּמַגְדִּלוֹר שֶׁל הַפְצַת הַיְהוּדוּת וּמַעֲיָנוֹת הַחֲסִידוּת.

מַהֲפַכַת הַסְפָּרִים

"מִשֶּׁם הַכַּל הַתְּחִיל" הוּא אוֹמֵר לָנוּ. "זוֹ הֵיטָה הַפְּעַם הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁהִדְפֵּסוּ דְבָרֵי יְהוּדוּת לְהַמוֹנִים בְּרוּסִית. בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים הַבָּאוֹת הַתְּחִלְנוּ בְּהַדְפַּסַּת מִסְפָּר סְפָרִים בְּשִׁנָּה, סִפְרֵי יְסוּד יְהוּדִיִּים מְתַרְגְּמִים לְרוּסִית. לֹא מְדַבֵּר עַל סִפְרֵי יַדַע וְהַסְבָּרָה עַל הַמְסַרְת הַיְהוּדִית, אֲלָא עַל הַסְפָּרִים הַבְּסִיסִיִּים שֶׁל הָעַם הַיְהוּדִי. עַד אֲזִי, הֵיךְ נִתְּנוּ לְהַשִּׁיג רַק חֲמֵשׁ מְתַרְגְּמִים, וּפְרָכִים בּוֹדְדִים שֶׁל מִשְׁנָה. כָּל יְהוּדִי בְּעוֹלָם שְׁרָצָה לְלַמֵּד אֵת מְקוֹר הַדְּבָרִים, וְהֵיךְ חָסַר אֵת הַיְדֵעַ בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ, וּבּוֹדְאֵי שְׁלֹא יַדַע אֲרַמִּית וְאִידִישׁ, לֹא יָכַל לְקַרֵּא אֵת פְּסוּקֵי הַתַּנ"ךְ וְאִמְרוֹת הַתַּנְאִים."

הָעַם הַרוּסִי יוֹדַע בְּתַרְבוּת קְרִיאַת סְפָרִים בְּכָלֵל, וְהַסְפָּרִים הַחֲשׁוּבִים בְּיוֹתֵר לָעַם הַיְהוּדִי לֹא הָיוּ נְגִישִׁים לָעַם. כְּמוֹכֵן שְׁלַפְנֵי עֲשָׂרוֹת שָׁנִים לֹא הֵיטָה הַתְּעַנְיָנוּת כַּה גְּדוֹלָה בְּסִפְרֵי יְהוּדוּת, אֲךָ בְּשָׁנִים הַמְאַחְרוֹת יוֹתֵר, שֶׁהַתְּעוֹרֵר הַצְּמָאוֹן לְלַמּוּד הַתּוֹרָה, לֹא הָיוּ מְסַפִּיק תְּלִמְיָדֵי חֻכְמִים, שְׁיִוְדָעִים לְלַמֵּד וְלִהְבִּין הֵיטֵב אֵת הַגְּמְרָא - וְנִחַד עִם זֹאת דּוֹבְרֵי רוּסִית בְּצוֹרֵה גְבוּהָה וּבְרוּרָה, שְׁיִוְכְלוּ לַעֲבֹד עַל מְלֶאכֶת הַתַּרְגוּם וְהַהֲסָרָה.

עִם פְּרִיחַתָּה שֶׁל הַקְהֵלָה הַיְהוּדִית בְּבְרִית הַמוֹעֲצוֹת, הַחֵל הַרְבֵּי גּוֹרִין לְלַקֵּט אֵת אוֹתָם אֲבָרְכֵם, בּוֹגְרֵי יְשִׁיבוֹת וְכוֹלְלִים, בְּעֲלֵי יַדַע



ספרים בדיוק נמצאים שם. על פי רשימות שונות, ידעו החוקרים אלו ספרים אמורים להיות, אך לא היתה רשימה מדיקת. הסתייענו ברשימות מתקופת אדמו"ר הרש"ב, וכך התחלנו לבנות את הקטלוג.

בזכות האפשרות שנתנה לנו לפתח כל ספר, נפתח צהר עצום שלא היה עד היום, בידיע של תורת החסידות וההיסטוריה שלה. סרקנו כל עמוד ועמוד בספרים הללו, ונתן היום מכל פנה בעולם ללמוד מהם.

אך לא הסתפקנו בכך. לאחר השלב הראשוני של מיון הספרים, התחלנו לשחזר אותם ולהביאם לדפוס מחדש. אחד הספרים החשובים הוא "סדור אדמו"ר הזקן" שהדפס בעיירה שקלאוו בשנת תקס"ג, זהו הסדור הראשון שיצא בחייו של רבנו הזקן ונקרא "סדור אדמו"ר" או "סדור הרב". הסדור הזה אבד בתקופה שאחר מכן, ולא היה נתן להשיגו בדורות הבאים. זהו העתק היחיד בעולם מסדור שיצא בחייו של אדמו"ר הזקן, והוא יצא לדפוס בתקופה האחרונה.

חוקרי גסח התפלה בעולם התרגשו מידיעה זו, דרפה נתן ללמוד מדוע בחר אדמו"ר הזקן בסדורו בתבה כזו או אחרת, ואיפה שנה מנוסחים אחרים. חזוק מיחד לסדור זה הוא הסדור שהשתמש בו אדמו"ר הרש"ב בעצמו! הוא היה נקרא "ר' שעפסעל סדור", ונתן למצא בשולי הספר תקוני גסחאות שהורה אדמו"ר הרש"ב לתקן! זהו דבר עצום! נתן ללמוד מכה, לאחר כמה דורות שיצא סדור אדמו"ר הזקן מהי הגסחה המדיקת ביותר.

כיום, כל אחד יכול להכנס לאולם הספרייה, לעשות "כרטיס מנוי" ולקבל לידיו את הספרים החשובים הללו! זה ממש התגשמות חלום! אמנם השמחה שלנו עוד לא שלמה

לנו, "היינו מערבים ממש בכל מהלך משפט הספרים. הרבי שלח אז, לפני 25 שנה, שלוחים למוסקבה, לפדות את הספרים השבויים, ולהחזיר אותם לבעליהם. היינו הולכים לדיונים בבית המשפט הרוסי, והשלוחים היו מתוועדים אתנו כל הזמן על כך."

לפני שנתיים, קרה דבר מאד משמעותי בנוגע לספרים אלו: נשיא רוסיה החליט להעביר את ספרי האסף לספריית



ליובאוויטש במוסקבה, והספרים נמצאים - (פן, ממש ממול החדר) - בבנין המוזאון היהודי. הספרים אמנם לא הגיעו לספריית ליובאוויטש ב-770, אך הועברו אל תחת ידי הקהלה.

כאמור למעלה, הרב גורין משמש כ"אוצר" ואחראי על ספריית שניאורסון שבבנין המוזאון. כמוכן ששאלנו אותו גם על כך:

"הדבר הכי גדול בכך הוא, שעד היום הספרים היו ספונים בארגזים ועין לא שזפתם. מאז שהספרים הגיעו אלינו, התחלנו לחקר כל ספר וספר בעזרת הממחים שלנו. עד אז, לא היה ידוע אילו

ועושה את עבודתו. כמעט כל אדם שיש לו ידע בתחום התרגום מהשפה הרוסית עובד בהוצאה, ועדנו צריכים שם עוד אנשים, יש הרבה עבודה.

בנוסף, מבין כל הגופים המתרגמים את ספרי היהדות לשפות העולם (אנגלית, צרפתית, ספרדית, איטלקית, ואפלו ערבית...) הוצאת הספרים בתרגום הרוסי היא הגדולה ביותר! והספרים הם לא "לראותם בלבד" על המדף בחדר... אנשים קונים את הספרים הללו בכל מקום!

ומה כרגע בתכנית? על מה עובדים עכשיו?

"בי"ט כסלו האחרון התחלנו בתרגום חדשני של ספר התניא עם באור בשפה פשוטה השוה לכל נפש. כך שכל אדם, גם ללא ידע מקדים בחסידות ובקבלה יוכל ללמוד את ספר התניא ברוסית, ובצדי הדף ללמוד את הסבר הדברים, בצורה מובנת וקולחת!

מדבר בפרויקט גדול מאד: קחו לדגמא את הכרך הראשון של "תורה אור" המבאר שהוצאנו. הוא כולל בתוכו רק חמשה מאמרים, ומכיל 700 עמודים!

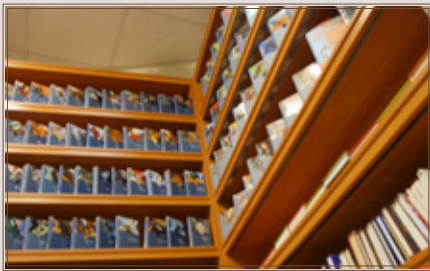
פרויקט נוסף בקנה מדה ענקי הוא תרגם כל מסכתות הש"ס בגמרא לרוסית. בחזש הקרוב יצא הכרך הראשון - מסכת מכות, ובע"ה תוך עשור נזכה לסים את מלאכת תרגום הש"ס כולו! מסכם ר ברוך בהתרגשות.

ומה עם תורת החסידות? גם כאן לא שוקטים על השמרים. בימים אלו עובדים על הכנה לדפוס של "לקוטי תורה של ר' לוי יצחק מברדיטשוב". שמעתם על זה? זהו הספר היחידי בעולם של תורת הבעל שם טוב ממש שנתן ללמוד. (אמנם יש את ספר "צנאות הריב"ש", אך מענין שאדמו"ר הזקן כותב על ספר זה, שיש בו דברים אמתיים אך מי שכתב אותו לא כל כך דיק בתרגום המלים מאידיש, ולכן קשה ללמוד ממנו).

דידן נצח!

אנחנו מציינים השבוע את תחלת שנת ה-30 לה' טבת תשמ"ז, אז פסק השופט הפדראלי בבית המשפט של ארצות הברית שהספרים שייכים לרבי, ולספריית ליובאוויטש. אמנם הספרים שנגנבו מ-770 החזרו, אך במשך שנים החזק "אוסף שניאורסון" - ספרי אדמו"ר הר"י שהחזרו על ידי השלטון הקומוניסטי - במרתפי הממשלה, ולא היתה גישה לחסידות חב"ד אליהם.

"כשהייתי בחור ביישיבה פאון", הוא מספר



אבל היום כתב כזה הוא יקר ערך! ואיך הוא הגיע אלינו? בתוך כריכה של ספר!

כאשר רבותינו קנו את הספרים לפני מאה שנה הם ידעו מפה, וגם כאשר החליפו את הכריכות לכריכות חדשות (כמו שספרנו מקדם) הם לא זרקו את הכריכות הישנות אלא פתחו אותם ומצאו בהם כתבים נדירים בקנה מדה עולמי, כמו דפי גמרא בכתב יד מלפני מאות שנים. כך כאשר הספרייה בניו יורק קנתה את הספרים לפני 50 שנה, מצאו בכריכות גילויים מרעישים!

האוצר בהערות

"כיום העבודה שלנו היא לעבר על הספרים שקנו רבותינו נשיאינו, לדפדף עמוד עמוד, כמונו לקטלג ולסרק אותו, אבל העקר זה למוד וחקירה של הערות שנכתבו בכתב יד על הספרים עצמם. הרבה מהספרים יצאו לפני תקופת אדמו"ר הרש"ב, ואנחנו לא יודעים מי היו הבעלים הקדם שלהם. אנחנו משתמשים בחוקרים בעלי שם עולמי, ישנם בודדים כאלה, שבודקים האם ההערות נכתבו על ידי דג אלמוני - שאז אין לנו מה לעשות עם זה; אבל אם ההערות נכתבו על ידי גדולי ישראל, הב"ח הט"ז וכדומה, וכמוכן על ידי רבותינו נשיאינו, זהו אוצר עלום שמחובתנו לגלות אותו!"

"זה ה'דין נצח' האמתי", מסכם הרב גורין את השיחה המרתקת, "המטרה של ספרים היא לא שיהיו מנחים באיזה ארגון סגור, אלא ללמד אותם, לדבר אליהם, לשמע מה הם אומרים לנו! אלו החיים האמתיים של הספרים."

את התולעים, וכך הן לא אוכלות את הדפים. גם בספריית לניו, היכן שהיו הספרים קדם לכו, השתמשו באותה טכניקה, וכך זכינו לקבל את הספרים במצב תקין, ובספרייה ממשיכים לשמר עליהם כל הזמן.

"אבל" אני מתעקש לשאל, "בטוח יש ספרים עתיקים שלא הגיעו במצב טוב? מה עושים בשביל לשמר עליהם?"

"הפתרון לספרים נדירים אלו לא מסתפק במה שאמרתי עד עכשיו. אנחנו מניחים את הספרים הללו בתוך קפסאות מיחדות ששומרות על האויר של הספרים האלו בלבד לפי הצורך של כל ספר, בשלוב עוד כמה אופני שמור סודיים, שגורמים גם לספרים האלו להשמר".

סודות בכריכה

הספרים הם כל עולמו של ר' ברוך, והוא מגלה בהם, כפי שנוכחתם לדעת, בקיאות עצומה. וכיון שאנחנו משוחחים על ספרים, הוא משתף אותנו בפרט מענין נוסף:

"כיום, אספנים רבים שקונים ספרים ישנים בחנות עתיקות, רוצים לשוות לספר מראה חדשני. הם מפרקים את הכריכה, חותכים את צדי הדפים ומדביקים מחדש. דבר כזה הורג את הספר!"

"למה?" אני מקשה, "מה כבר יש בכריכה?" ומוצא את עצמי ממש מפתע מתשובתו של הרב גורין:

"לפני 900 שנה, לא היו פתרונות לגניזה כמו היום. היו לוקחים את כל הדפים בהם היה כתוב בלשון הקדש, אפלו שזה היה דברים פשוטים אז, והיו שומרים בחדר מיוחד בבית הכנסת. עד היום נתן לראות חדרים כאלו בכמה בתי כנסת עתיקים בעולם. כאשר היו צריכים לכוך ספר, היו לוקחים ערימת דפים, מכניסים בתוך חתיכת עור, כך שהיא נהיית קשיחה, וכך כורכים את הספר. קח לדגמא, מכתב של הרמב"ן לקהלתו, זהו דף שבאותה תקופה לא היה נדיר וחסוב,

כל עוד שהספרים לא חזרו בשלימות לבעליהם האמתיים - רבותינו נשיאינו, ולספריית חב"ד - אף השנוי העצום בעצם הגעת הספרים אלינו הוא כעין "אתחלתא דגאולה" (=התחלת הגאולה)".

איך שומרים על הספרים?

"במשך 100 שנים היו הספרים סגורים בארזים, רחוקים ממוגע אדם, כך שרוב הספרים שנמצאים בספרייה הם במצב טוב. אבל כל נשכח, שהספרים הללו אינם רק ספרים שיצאו בתקופת אדמו"ר הרש"ב והריי"ץ, אלא ספרים עתיקים מאד. יש בדינו הגדה ממדינת ספרד בשפת הלאדינו לפני למעלה מארבע מאות שנה!"

הספרים פעם לא היו נראים כמו היום, מדבקים ופרוכים היטב, אלא נמכרו לצבור בתור חפיסות דפים שנכרכו אחר כך בידי כל אדם. את ספרי רבותינו נתן לזהות בשתי סוגי כריכות שהיה משתמש הכורך של הרבנים. את הספרים היו כורכים לפי גדל - ולא לפי התכו, כך שלפעמים נתן למצא ספרי דקדוק ואסטרונוגיה כרוכים ביחד, רק בגלל שהם באותו הגדל...

אתם מבינים לכו, שיש צורך להשקיע רבות על מנת לשמר את הספרים המיוחדים האלו. ואמנם, מלאכת שמור הספרים נעשתה בהשקעה עצומה של הספרייה, ואין דומה לה בכל רחבי רוסיה. מאמצים אדירים וטכנולוגיות חדשניות השקעו באולמות הספרים. החדרים בהם מנחים הספרים הם לא סתם חדרים פשוטים. הטמפרטורה שלהם מזיקת ושוה תמיד, מדוע? בכדי למנוע מצב בו הספרים מתחממים בקיץ, ואז כשמגיע החורף והקר, הדפים מתקשים ונשברים... אף כאשר הלחות בחדר והטמפרטורה תמיד אותו דבר, הספר יכול להשמר אפלו אף שנה!

וימה עושים עם תולעי הספרים? אל דאגה, גם לזה מצאו פתרון! פעם בכמה חודשים מרססים את כל חלל הספרייה, וזה מברר

אזני המן עם חריין...

פרק שנים עשר ובו יסופר על הבוץ הטובעני של וואהלין, ועל המכה שהנחית וולפ'קע לנאומיו של הכומר

לעל עולות העשה

הבוץ. איך אפשר להתעלם מהבוץ? הבוץ של וואהלין, נעים להכיר! אפלו בליובאוויטש המצב סביר יותר. רחובות הכפר טובעים בשכבה בצית סמיכה, במיוחד עכשו כאשר הקרח פושט צורה ונמס לשולית עכורה.

איי געגועי לייבאוויטש.. שם לפחות נתן היה לפסע בצדי הדרכים ולהפטר מענשו של הבוץ הלזה, אך כאן בןואהלין, כפר קטן בערבות רוסייה הלבנה, הבוץ הוא חלק משגרת החיים. לא בכדי המתנה הפופולרית לברית מילה כאן בכפר, היא זוג מגפים לרד הנולד.

אויי הבוץ. הערדליים שוקעות בו עד צנאָרם, ומאמץ עלאי נדרש כדי לחלץ אותם ולפסע צעד נוסף. ואם כבר הצלחת במשימה הת(ט)ובענית, חזקה עליך שתחלף בדרךך עגלת אפרים ובעזרת אופניה החורקים, תביא היישר על פניך את בשורת הבוץ הדלוח. איי לייבאוויטש לייבאוויטש, היכן הימים הטובים?

מגיע אני לדרך הצרה, שלמען האמת רחבה היא עד כדי מעבר שתי כרפרות בו זמנית, אך מאז היום המר והנמהר, בו מעדתי והשתטחתי בה אפים ארצה אל תוך חיקה של שולית עמקה, מכנה אני אותה בשם 'דרך הצרה'.

בקצה הדרך מבחין אני בפייטל המלמד - דרדקי, פוסע לו בננוחות-מה לבית הכנסת. תפיליו נתונות תחת ידו ופיו משנן פרק משנה אותו ילמד היום לתינוקות שתחת חסותו. לעמתי, נראה שאת פייטל צרת הבוץ אינה מטרידה כלל ועקר, נו, ככה זה כשנולדים עם כפית בוץ בפה.

פייטל הנו הדמות הרבנית הבכירה ביותר בכפר, מקומו קבוע במזרח ומידי שבת בשבתו יסלסל זישא הגבאי בקולו הצורם: "יעמד הרב ר' פייטל פנחס בן ליב, שישניי". כבוד גדול ינהגו בו תושבי הכפר, למרות שידעתו העצומה בתורה חולשת על מסכת ברכות ומסתפמת ביכלתו לקרא חמש בלשון הקדש ואף להבין כתב רש"י!

עבור התושבים זה די והותר, אנשי הכפר אנשים פשוטים הם, חלקם אינם יודעים קרוא וכתב, ואלו שכן - לא בהקרח יבינו את אשר יקראו. בסביבה שכזו מצא רבי וולף הסנדלר את מקומו, הוא אהב את הפשטות והשקט שקבעו להם משכן בכפר הקטן, ואפשרו לו לעבד את קונו ולהתדבק בו בחשאיית מחלטת.

להבה בינונית מסכסכת על גבי נר החרס, האור בקיטון הצר עמום משהו, משרה אירה ננוחה ונמה. הפטיש מכה בעז ברצועת הנעל העיקשת, מכה ועוד מכה עד שזו מתרפפת פראוי. רבי וולף נוטל בידו את מברשת הצבע ומחליק אותה מעדנות על פסת העור. תנועות שפתיו מעידות כי ממלמל הוא דבר מה, וארשת פניו מראה שהוא כרגע במקום אחר לגמרי.

אני פוסע צעד נוסף לתוך חדר מלאכתו, סוקר בענין את תכולתו החמרית: חפיסות מסמרים, קפסאות צבע, עורות עבודים, מגפים ונעלים במגון גדלים וצבעים, ובמרפז החדר עומד לו חבול ומכה סדן הברזל. או אז מביט אני שוב ברבי וולף הנסתר, הוא נראה תלוש לחלוטין מסביבתו, מקומו היה צריך להיות בבית המדרש כשסביבו עשרות, אם לא מאות תלמידים מבהקים הסרים למשמע פיו. אך במסירות עצומה הוא וותר על כל זה עבור חיי דחק, עני ופשטות.





פייטל המלמד נאלמה פתאום, הידע 'הרב' שצבר בלמוד התורה לא מספיק כדי להתוכח עם הכמר, שהציג את עצמו כבקי בתורת ישראל.

הכפריים הערלים מביטים על פניהם המבהלות של היהודים, ומריחים היטב את המבוכה. גם הכמר חש בכך והחל לשכנע את הקמון בצדקתו של 'אותו האיש' רח"ל. "נו.. האם יש מישהו מכם שיוכל לעלות ולפרוץ את דברי?" שואל הכמר בשחצנות ומחכה ידיו בהנאה. היהודים הפשוטים מביטים האחד על פני חברו "נו פייטל.. תעלה! תגיד משהו" דוחק בו אחד התושבים, אך הלה מסרב בתקיף "חבל שיהיו לנו עוד בושות" טוען.

לפתע פורץ מפאתי הכפר יהודי עטור זקו לבן ומתקדם אל הבמה. "הו! וולפקע", קורא הכמר באשר "ידידי היקרים, וולפקע דוברי רוצה להשיב על דברי, קבלו אותו במחיאות פנים". נראה שהכמר לא התרגש מרבי וולף, הוא הפיר אותו כסנדלר פשוט שאין לו יד ורגל בלמוד התורה.

רבי וולף עולה לבמה, נשימתם של היהודים נעתקת, מי יודע מה הוא עומד לעולל להם..

"מה כבודו רוצה?", אני מתעורר באחת מהרהורי, "התרוצה לשתות משהו? מציע לי רבי וולף בקול רך. "אָההם לא, לא רק רציתי.. אָה סליחה.. הכל בסדר ברוך השם" ממהר אני לברח מהמקום. ממש לא התפונתי להפריע לצדיק במלאכתו.

"זכורני, גבירתי ורבותי הנכבדים, שעוד בהיותי ילד צעיר לימים, הייתי בן בית אצל שכני היהודים. זוכר אני במוחש את טעמו של המרור החריף שהיו מכינים לרגל חג החנכה, טעמו היה כטעם גן עדן.. הכמר השמנמן מתרפק לו בנעם על העבר, מול תושבי הכפר שנקראו לדרשתו, "אחח זה היה כל כך חריף.."

"לדעתי כדאי להציע להם לשים את החריף הזה בתוך האזנים של המון שהם מכינים בחג הסכות, ככה זה לא יהיה כל כך חריף" מציעה נכריה מגנדרת את נסיונה הקוליני, חנם אין כסף. "ששש.. משתיקים אותה אחדים בקהל "הכמר מדבר.."

"תמיד הינו חיים יחד, זה אפלו כתוב אצלכם בספרים, כן.. ככה כתוב בספר צדקיהו, אָההם.. הנה מצאתי, אני מצטט: וביום שמחתכם ובמועדיכם, תזמינו את שכניכם בני העמים אשר אהבתי וחסותם יחדו על עולתיכם וזבחי שלמיכם וישבתם לבטח בכפריכם". וכך ממשיך הכמר לסלף פסוקים מהתורה ולהמציא שקרים וכזבים, במטרה לשכנע את בני הכפר להתקרב לשכניהם הנוצרים. "מי עזר לאבותיכם לעבר את ים סוף? מה אתם חושבים זה כל כך קל לעבר ים סוער וגועש? אלו היו אנחנו הנוצרים!" מקושקש הכמר באין מפריע.

היהודים עומדים נבוכים למשמע דברי הכמר, אין בקרבם אף לא אחד שיכול לענות נכוחה על דברי הבלע של הכמר. גם לשונו של



ליובאוויטש והתפלה

מסע מרתק בעקבות החסידים עם ר' אבי גדו'

הרב ר' יצחק דובוב



החסידים את פּרַק ט' באגרת הקדש שבספר התנ"א, לא היו יכולים לסיימו כיון שהתמוגגו מדמעות. בסגנון כזה התבטא גם המשפיע ר' מיכאל בלינער, שלא יכולים לסיים את הפרק השני במאמר "אני לדודי" הראשון שבבלקוטי תורה..

כמו כן, ספר המשפיע ר' מיכאל, שהיה ברור לו, שאם יום אחד יעברו עליו מבלי שלמד בספר "לקוטי תורה", לא עלינו - ימות חס ושלום. בפעל, היו ימים שבהם עסק לפרנסתו בבניית תנורים ולא הספיק ללמד בהם "לקוטי תורה", אך בכל זאת היתה אצלו הנחה זו פדבר ברור.

הוא מאד הקפיד על בחורים ששייכים לתפלה באריכות ובמקום זאת מתפללים עם הצבור את כל התפלה..

עתון חסידי שיצא לאור "מזמן לזמן", משנת תש"ד, במשך 12 שנה. עתון זה היה "בימה" לחסידים שיוכלו לכתוב בו ספורים, הגיגים או הערות והערות ב'נגלה' של התורה, ובעקר בתורת החסידות. יהודים רבים ברחבי ארצות הברית באמריקה, זכו להתקרב לתורת החסידות ולדרכיה בזכות העתון המיוחד, שזו בדיוק היתה מטרתו.

בקיץ של שנת תש"ז, מערכת העתון "קבץ ליובאוויטש" בקשה מהחסידים ברחבי העולם, שיעלו על הכתב זכרונות חסידיים משנים קודמות, ומתקופות יפות בבירת החסידים - ליובאוויטש, ומעירות החסידים בדור הקדם. צנת העתון הכין 'שאלונים' מיוחדים, שעזרו לאנשים להפתח ולספר זכרונות רבים.

אל משרד מערכת "קבץ ליובאוויטש" בבית חיינו - "770 בית משיח", החלו לזרם רשימות רבות של חסידים. הרבי נשיא דורנו עבר על המשלוחים הרבים, ולאחר שהוסיף וציין בהם הערות, העבירם אל הנהלת העתון. בעבר מספר חידשים, הפסיקו להוציא לאור את העתון, ורשימות רבות של זכרונות חסידיים נשארו בארכיון המערכת, שוכבים כאבן שאין לה הופכין.. עד שהגיע הרב הושע מונדשיין עליו השלום, ופרסם בין היתר גם את זכרונותיו של ר' יצחק.

מספר ר' יצחק:

פעם אמר החסיד ר' וועלעך דאלניק, שכשלמדו צעירי

מבחירי התמימים

הרב החסיד הרב הגאון ר' יצחק דובוב היה מדמיותיה המפלאות של קהלת חב"ד במנצ'סטר. בצעירותו למד בישיבת תומכי תמימים בליובאוויטש, וזכה להתחנך אצל המשפיעים הדגולים ר' שמואל גרונם ור' מיכאל בלינער.

תפלתו של ר' יצחק נמשכה מדי יום שעות ארוכות, ובכל הנהגה בסדר יומו היה נפר עליו ש'תמימים' מתומכי תמימים הוא, גם בשנותיו האחרונות. לצד חסידותו, נודע ר' יצחק גם בגאונותו בתורת ה'נגלה' ובמיוחד בעניני הלכה.

הרבי הרני"ץ התבטא לגביו: "אחד מבחירי תלמידי התמימים דליובאוויטש", וכאשר התגורר הרבי הרני"ץ בריגה שבלטביה, אמר: "אלע שאלות זאל מען פּרעגן ביי ר' יצחק" (את כל השאלות יש לשאל את ר' יצחק).

ודאי שמעתם על החסיד בעל מסירות הנפש ר' לייזר ננס. כאשר ר' לייזר הגיע אל הרבי נשיא דורנו לאחר עשרות שנות מאסר, אמר לו הרבי: "אם הנך רוצה לראות 'ציוור' מליובאוויטש, עליך לחנות במנצ'סטר בנסיעה שלך חזרה לארץ הקדש, ולראות את ר' יצחק.

זכרונות חסידיים

" ק ב ץ ליובאוויטש
ה י ה





תלייה הכה

סיפור מתח בהמשכים | 10
מאת י. קלפוס

לא הרחק משם. בשדה התעופה.

המטוס הנמך טוס. לאחר כמה שניות הורה הקברניט במערכת הכריזה לחגור את חגורות הבטיחות לקראת הנחיתה. איתן לחץ על הידית המתאימה והרים את משענת המושב, ולאחר מכן קפל באטיות את השלחן. מיד כשיצא מהשדה יאסף אותו אחד מאנשי השטח של המוסד לחפ"ק* המקומי, שם יקבל מידע מפרט יותר על המתרחש. היעד הבא יהיה כמוזון בית חב"ד..."

אבל כשיצא אל אולם היציאה, לא ראה אף אדם המחזיק שלט עם שמו. הוא המתין מספר דקות, ולאחר שעה בושש מלבוא פנה לפנה צדדית, הוציא מכיסו את הפלאפון המאבטח ונסה ליצר קשר אם אחד מאנשיו. אבל הדבר היחיד שענה לו היה התא הקולי שהציע לו באדיבות מרגיזה של מזכירה אלקטרונית להשאיר הודעה. הוא נתק את הקו בתסכול. השארת הודעות לא הייתה בטוחה כשיחה רגילה. הוא התישב בכבודות על אחד הספסלים שהצבו בצד. אלא שלפתע צדו עיניו קבוצת אנשים בעלי תווי פנים מזרחיים שציצאו אף הם משדה התעופה. משהו בהליכתם ומבטיהם שזנזקו מדי פעם לכל עבר לא מצאו חן בעיניו. שנים רבות של שרות בטחוני חדדו עד מאד את החוש הששי שלו. הוא הוציא מתיקו פנקס קטן, ומפסי חולצתו עט שהיה נראה כעט רגיל לחלוטין כשלמעשה היה מצלמה משוכללת בעלת איכות גבוהה. הוא נראה לא יותר מאשר איש עסקים או רואה חשבון שמסכם לעצמו פרטים שונים. הוא הספיק לצלם מספר תמונות עד שנשמע אדם שקרא בקול בשם הכסוי שלו 'הנס'. הוא קם במהירות ממקומו, נטל את חפציו ונכנס במהירות לרכב שהמתין לו...

המשך יבוא

* חפ"ק: ראשי תבות של 'חדר פקוד'.

תקציר הפרקים הקודמים: בריחת יהודים מגטו בפולין נתקלת בקשיים. לאחר שנים רבות נרקמת עסקת נשק מסכנת ע"י ארגוני טרור מסוים ומעוררת את חשדם של גורמי הבטחון הישראליים. בינתיים משפחה חבד"ת יוצאת לשליחות באוסטרליה, אלא שמקרה מוזר משבשש הן את מהלך העסקה והן את פעילות הבית חב"ד...

המבורג. גרמניה.

מוסא האדים מפעס. "אני לא מוכן לקבל שום תרופים! העסקה הזו חשובה מדי מכדי לפספס אותה. אני לא אפרט לך מה מצפה לשלומיאליים שיושבים בווינה... לפחות יש מידע כלשהו היכן הדפים?"



בן שיחו פרט לו את המידע החלקי שמסר זיגפריד. אבל לשניהם היה ברור מאד שהמידע לא מוביל אותם לשום מקום. הרי בלתי אפשרי למצא משפחה יהודית שאפילו לא יודעים את שמם ובטח שלא להתחיל לחשב על דרכי פעולה להשבת הדפים.

אבל למוסא היה רעיון...

בינתיים. ווינה, אוסטריה. מלון 'אוסטריה פלאזה'.

זיגפריד התישב באנחה קלה על פרסת העור הרחבה ששכנה בסניטה המרונחת ששכר בבית המלון. הוא לא התפונן כלל לשהות במקום זמן מיתר. מבחינתו הוא היה צריך להיות עכשו על המטוס הפרטי השיק למשפחתו בדרך לאחזה השיכת אף היא להם ולבקר את אביו הקשיש, השוכנת בצפון מזרח המדינה. אבל המקרה המוזר שארע לו היום שבש את כל התכניות. עכוב העסקה וסכון חשיפתה ודליפתה לתקשורת לא הטריד אותו יתר על המדה. היה לו ספור כסוי מתאים של יציאה לנפש ובקור משפחתי, ואף בחוזה שמו לא היה מזכר בפרוש. הוא גם נדע היטב שהערכים לא יפילו אותו. הם גם צריכים אותו בעמדת כח במשרד הבטחון הגרמני וגם חוששים מפניו. הדבר היחיד שהטריד אותו היה האזור. אביו בעל הנימוסים הגרמניים המדקדקים לא יקבל שום הסבר. גם אם מטרת העסקה תשמח אותו למדי.

לפתע צלצל הטלפון...

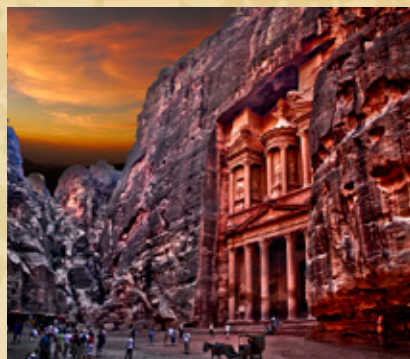


והפעם מבקרים ב...

פטרה



חוף בעקבה



1

פטרה הנפה אחת משבעת פלאי תבל החדשים.

היא שרידים של עיר עתיקה המצויה בדרום ירדן. צבעם הוורוד-אדמדם של הסלעים המצויים בה הקנה לה את השם "פטרה" שפירושו - הסלע האדום (פטרוס ביונית - סלעים), בעבר היתה נקראת "העיר הוורודה". על קירותיה ניתן למצא תבליטים (= גלוף או חקיקת ציורים על קירות) של אלים ופסלים. מקומה הוא כ-100 קילומטרים מצפון-מזרח לעקבה (עיר בדרום-מערב ירדן), ושוכנת בגובה 885 מטר מעל פני הים! מכל עבריה נמצאים הרים לרב, והגישה היחידה אליה היא מכאן מזרח, דרך הקניון "סיק", שרחבו כמה מטרים ספורים בלבד וגבה קירותיו מגיע ל-70 עד 100 מטרים, על פן הדרך להגיע אל פטרה קשה מאוד.

2

לפני כ-2,220 שנים נהפכה פטרה לבירת הנבטים והתה צמת דרכים חשוב מהמפרץ הפרסי לים התיכון, מים סוף לצפון הארץ, לסוריה וללבנון. עקר פרסומה של פטרה הוא בבניינים החצובים במורדות ההרים שהשתמרו היטב למרות כל השנים שעברו מאז שנבנתה.

בין הבניינים העתיקים שבה מצויים כמה קברים גדולים, כנראה של מלכים. אחד מהם, קבר מלכותי מפאר, ידוע בשם "אוצר פרעה", שלצורך חציבתו בסלע נשלחו אמונים רבים מכל העולם ובפרט מאלכסנדריה שבמצרים. גבהו של הקבר הוא קצת יותר מ-33 מטרים ורחבו 25 מטרים.

הוא נחצב מלמעלה והמשיך כלפי מטה. את החלל שבין העמודים הצדדיים שבו מפאיים פסלי ענק בדמות פרשים רכובים על סוסים. בנוסף לכל אלו נחצבו בסלעים האדמדמים מאות ואפילו אלפי קברים, מערות מגורים ו"מקדשים". ישנם בפטרה עוד שרידים של חומות, בתי מרחץ, מערכות מים ועוד.



3

תתפלאו לשמוע, אבל ישנם דעות שפטרה הנפה הר הקר (ג'בל הרון בערבית) שבה נקבר אהרן הכהן! קבוצות של יהודים מופשטים לערבים, רכובים על חמורים, עולים לפטרה ביום פטירתו - כ' מנחם-אב. מאז הסכם השלום בין ישראל לירדן בשנת התשנ"ה (1995) ישראלים רבים ותיירים מכל העולם באים לבקר בפטרה.

בשנת גתת"ו (106) נכבשה פטרה ע"י הרומאים ובשנת התשס"ז נבחרה פטרה להיות אחת משבעת פלאי תבל החדשים.

לפי המסורת בפטרה, פטרה הוא המקום בו הכה מלשה בסלע. הם סבורים כן, מכיון ששם הנחל שעובר בה הוא "ואדי מוסא", ושם נקברה מרים אחות משה. ישנה דעה נוספת, האומרת שפטרה היא קדש מהחפוש והנביאים.

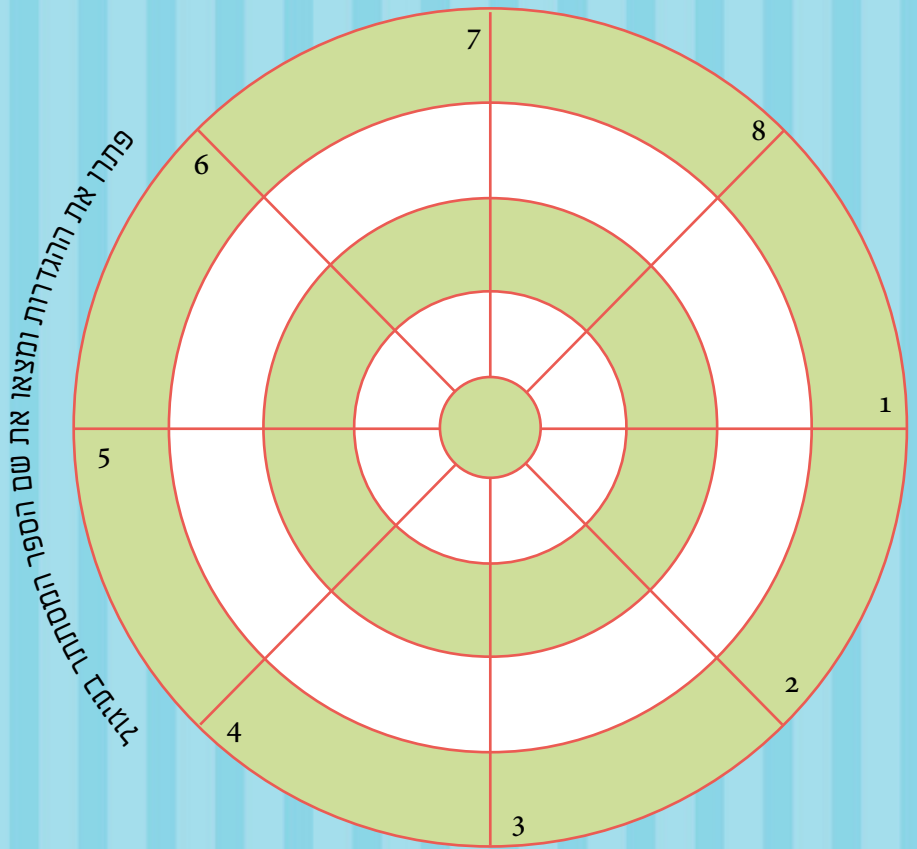




רעיון: מני וייסברג, איור: מענדי בריל



משפט הספרים



הידעת?

משפט הספרים התחיל ב"ט כסלו תשמ"ו לפני השופט צ'רלס סימפסון, ונמשך שלושה שבועות שאז החלו להגיש את המסמכים, עד י' שבט תשמ"ו. בה' טבת יצא פסק הדין לטובת הרבי והחסידים, שנכתב על 40 עמודים. במשך שבועה ימים מה' טבת, אמר הרבי בכל יום שיחה מיוחדת. הרבי הורה שכל חסיד יקנה בה' טבת לפחות ספר אחד.

מגיש: שמוליק תמרין

הגדרות:

1. ספר היסוד של תורת החסידות.
2. " _____ תצורה". המאמר האחרון שפסקינו לפסאם מהרבי לעת-עתה.
3. ספר הפולק את הפכות כל התורה כלשה.
4. מסכת הקריה על-עס קרפן שמקרה פסאמיס פיוס.
5. הפכות שרפי יהודה הנשיא לטקס ספר שנקרא
6. משה רבנו היה הראיון.
7. כך מכנה ספר פסו כתבה התורה שפכתה.
8. מסכת העוסקת בגיון הפקאה של פית דין פפישעיס.

מהו שם הספר שיצא בעגול החיצוני ?

פתרונות ניתן לשלוח: ללוי גורליק, לכתובת המייל של העיתון, או להניח בתיבת 'החיל' ולהשתתף בהגרלת פרסים ביום שישי!



Йосеф открывается братьям

Приближалась развязка драмы. Йосеф попросил удалиться из помещения всех египтян и обратился к братьям с такими словами:

— Скажите, тот брат, о котором вы говорите, что он умер, — точно ли он мёртв?

— Да, — ответили они.

— Лжецы! Вы продали его! Откуда я знаю? Я купил его! Он мой раб. И сейчас я позову его. — Йосеф громко позвал: — Йосеф бен Яков, Йосеф бен Яков!

Братья стали испуганно озираться по сторонам, но никто в комнату не входил.

— Вы не туда смотрите! — сказал им Йосеф. — Я — Йосеф, ваш брат. — И тихо добавил, поскольку понимал, что египтяне подслушивают: — Тот брат, которого вы продали в Египет. Жив ли ещё мой отец?

Все застыли, поражённые его словами.

Увидев, что братья в ужасе отступили назад. Йосеф обратился к ним с такими словами:

— Подойдите ближе и убедитесь, что я — Йосеф. Знайте, хотя вы и продали меня в рабство, я поступлю с вами по-братски. Забудьте о своем поступке и не завидуйте мне в том, что сейчас на положении властителя я, а не вы. Всевышний сделал меня царём не для того, чтобы показать, что я более велик, чем вы, а для того, чтобы сбылись мои сны, и мы все оказались в Египте. Сейчас второй голодный год, впереди пять лет, в течение которых не будут ни сеять, ни убирать урожай. Даже дикие растения, и те не будут всходить. Вот для этого и послал меня Всевышний в Египет, чтобы в будущем вам было куда прийти за зерном.

А теперь отправляйтесь за отцом и передайте ему от меня такие слова: «Так говорит твой сын Йосеф. Всевышний поставил меня владыкой над всем Египтом. Сойди ко мне, не медли! Ты будешь жить

вблизи от меня, в земле Гошен, со всей своей семьёй и стадами. Не задерживайся, ибо впереди ещё несколько лет голода».

Известие о том, что прибыли братья Йосефа, дошло до фараона. Ему рассказали, что Йосеф происходит из рода Авраама, который был известен абсолютно всему миру. Поэтому фараону было приятно, что наместник Египта может похвастать таким благородным происхождением.



Фараон опасался, что Йосеф захочет покинуть Египет, чтобы вернуться к отцу. Поэтому он решил, что лучше самому пригласить Якова переселиться в Египет. Так или иначе, он приказал Йосефу: «Скажи своим братьям, чтобы они нагрузили своих ослов зерном и возвращались домой. Пусть они приведут в Египет своего отца и свои семьи, а я разрешу им поселиться в земле Гошен — лучшей части египетской земли».

Фараон предоставил в распоряжение братьев великолепные колесницы, что по тем временам было дорогим удовольствием. Однако сыновья Якова отказались от такого транспорта, заявив, что на колесницах изображены египетские идолы. Горячий Йеуда, недолго думая, просто взял и поджёг их. Так будет и впоследствии — потомки Йеуды всегда будут уничтожать идолов при малейшей возможности.

Йосеф попросил у фараона другие повозки, еду на дорогу и смену одежды для каждого из братьев. В подарок отцу он послал десять ослов, нагруженных всевозможными египетскими яствами, бобами и старым вином. Ещё десять ослиц везли хлеб и другие продукты.

Йосеф понимал, что Яков может не поверить братьям, что они его нашли, и попросил их сказать отцу такие слова: «Когда мы уходили, Йосеф проводил нас, ибо вспомнил последнюю алаху, которой ты учил его перед расставанием. Это алаха о том, как важно, чтобы гостя при расставании провожали».



За чашкой Чая...

Эфраим Альтшулер

«Теперь же не печальтесь»

(Берешит, 45:5)

Хасид из города Шклов по имени Залман Сендерс был богачом, владельцем множества предприятий. И вдруг отвернулась от него удача, и он разорился. Остался р. Залман должен большие суммы денег многим людям. Кроме того, будучи богачом он обещал некоторым из его бедной родни выдать их дочерей замуж, а теперь он не мог выполнить свои обещания. Да и у него самого были две дочери на выданье, а сейчас не мог он дать им достойное приданное.

Отправился тот хасид к адмору Альтер ребе, автору книги «Тания», чтобы излить горечь своей души. На аудиенции у Ребе рассказал он всё, что с ним произошло и сказал:

— Если постановили в Небесном суде, что быть мне бедняком, то я принимаю на себя этот приговор. Но если я не расплачусь со своими долгами и не исполню обещаний, данных родне, и не выдам замуж своих дочерей за порядочных людей, то произойдёт большой хилуль аШем (поругание Имени) из-за этого. И зачем Святому так меня наказывать? Я ничего не прошу, только чтобы помог мне Всевышний вернуть долги и исполнить обещания, а после того не стану вовсе размышлять о качествах Святого, благословен Он, если постановил мне жить в бедности и нужде.

Никуда не уходил хасид и всё стоял на своём:

— Ребе! Мне нужно отдать свои долги, мне нужно выдать своих бедных родственниц и своих дочерей замуж.

Ребе сидел, опершись на свои локти, и слушал его. Когда тот закончил, Ребе сказал:

— Ты умеешь рассказывать только то, что тебе нужно, а для чего нужен ты сам, совсем не хочешь знать.

Эти слова, как стрела, пронзили сердце хасида, и он упал без чувств. Хасиды, ожидавшие в

приёмной рядом, в испуге бросились к нему, растормошили и вернули его к жизни.

Когда р. Залман очнулся, то сразу стал другим человеком. Забыл он все свои волнения и нужды, и стал с удивительным усердием заниматься Торой и молитвой. Домой он не поехал, а поселился в синагоге в Лиозно, и посвятил себя размышлениям о различных уроках Торы, открытой и тайной, и служению сердца — молитве. Не видели больше на его лице признаков грусти и озабоченности, а только веселье и радость от своей участи.

А в субботу адмор, давая хасидское пояснение на фразу: «... не [ради] тогу (пустоты) Он сотворил её, Он образовал её чтобы заселить...» (Йешаягу, 45:18), объяснил понятия тогу и тикун (исправление). В мире тогу свет Всевышнего велик, а келим (сосуды) малы, а в тикуне Его свет мал, а келим просторные, и предназначение человека в том, чтобы привлечь свет из мира тогу в келим тикун.

И в ту субботу появилась у р. Залмана сила выйти из состояния тогу, в котором он находился, и перейти в состояние тикун — «...образовал её чтобы заселить...».

А через несколько дней после той субботы велел ему адмор ехать домой с миром. Сразу по возвращении домой дела у р. Залмана пошли успешно: он расплатился по всем долгам и выполнил все обещания и даже стал опять богачом.

И сказал Альтер ребе, что он увидел воплощённым в реальности в судьбе хасида р. Залмана Сендерса то, о чем писал в своей «Тании» (глава 31): «...в то время, когда он печалится из-за дел этого мира... тогда это подходящее время, чтобы обратить печаль в печаль “умельцев самоотчета” и исполнить слова мудрецов: “пусть человек всегда натравливает свое доброе начало на свое влечение ко злу” и этим он избавится от печали, связанной с делами этого мира, и тогда достигнет истинной радости...»

גנב קדוש

